

3. SEP 2014

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

UNICEF Norge
P.B. 438 Sentrum, 0103 Oslo
Besøksadr.: Rådhusgt. 24
e-mail: mail@unicef.no
www.unicef.no

Tel: + 47 24145100
Gaver: 1644 04 09400
Org.nr: 961 331 846

Oslo 28. august 2014

Høring – Endring i utlendingsforskriften, varig ordning for lengeværende barn og begrunnelse i vedtak som berører barn.

UNICEF Norge viser til høringsbrev av 6. juni 2014.

UNICEF er FNs barnefond, og verdens største hjelpeorganisasjon for barn. UNICEF arbeider for barns rettigheter både i og utenfor Norge.

UNICEF Norge vil takke for invitasjonen til å sende hørings svar om departementets forslag til endring i utlendingsforskriften. UNICEF Norge håper at innspillene tas med i den videre vurderingen.

UNICEF Norge vil innledningsvis understreke viktigheten av at Justis- og beredskapsdepartementet i større grad viser til Norges folkerettslige forpliktelser i fremtidige høringsnotat. UNICEF Norge viser for øvrig til vårt innspill i høring om endring av utlendingsforskriften - "*engangsløsning for lengeværende barn*" av 17. mai 2014.

UNICEF Norge mener det er positivt at Regjeringen ønsker en sterkere vektlegging av barns situasjon i utlendingssaker. Dette er også i samsvar med FNs komité for barnets rettigheters avsluttende merknader til Norge fra 2010¹.

UNICEF Norge støtter også forslag til utlendingsforskriftens § 8-5 annet ledd, som tydeliggjør regelveket om oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38, og hvordan hensynet til barnets beste skal vurderes. Dette er i samsvar med UNICEF Norges tidligere innspill til Stortinget i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 27 (2011/2012)².

Samtidig mener UNICEF Norge at det fremlagte forslaget som helhet ikke vil bidra til den overordnede politisk målsetningen om å sikre en sterkere vektlegging av barns situasjon. Slik UNICEF Norge vurderer forslaget som helhet vil det kunne bidra til å svekke barns rettigheter, og barnas posisjon i saker om opphold etter utlendingsloven § 38. Dette gjelder særlig forslagene knyttet til:

- **Medvirkningskravet i § 8-5 tredje ledd**
- **Kravet om "barnefaglig forsvarlig" i § 8-5 fjerde ledd**
- **Unntakskravet fra vurdering av barnets beste i § 17-1a, annet ledd**

¹<http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/CRC.C.NOR.CO.4.pdf>

²http://www.unicef.no/sites/default/files/uttalelse_om_barn_pa_flukt_120912.docx

UNICEF Norge har følgende kommentarer til det fremlagte høringsnotatet:

Ny § 8-5 tredje ledd - Medvirkningskrav

UNICEF Norge reagerer på at regjeringen har lagt opp til et strengt medvirkningskrav fra foreldrene som vilkår for oppholdstillatelse for barn etter utlendingsloven § 38. UNICEF Norge vil understreke behovet for å se forslaget om endring i medvirkningskravet i ny § 8-5 i utlendingsforskriften opp mot norske forpliktelser etter barnekonvensjonen. Barn har etter FNs barnekonvensjon en ubetinget rett til å bli behandlet som selvstendige rettighetshavere. Dette innebærer at det er barnas konkrete situasjon som skal vurderes i den enkelte sak.

UNICEF Norge vil bemerke at innføringen av et sterkere medvirkningskrav i ny § 8-5, harmonerer dårlig med det som er det uttalte formålet med forskriftsendringen, *"en varig ordning som sikrer sterkere vektlegging av barns situasjon."*

Etter UNICEF Norges vurdering vil forslag til ny § 8-3 tredje ledd innebære en svekkelse av hensynet til barnets beste. Vi mener dette vil bidra til å svekke barns posisjon som selvstendige rettighetshavere og vil kunne medføre at barn med tilnærmet identisk tilknytning og behov vurderes ulikt basert på foreldrenes handlemåte. Departementet har ikke vurdert forslaget opp mot Norges internasjonale forpliktelser, noe vi mener er en forutsetning for å kunne vurdere forslaget tilfredsstillende.

Medvirkningskravet, slik dette er formulert i forslaget til ny bestemmelse, bryter etter vår vurdering med barns rett til å bli behandlet som selvstendig rettssubjekt. UNICEF Norge reagerer også på at denne bestemmelsen vil ramme barn som allerede har vært lenge i Norge, men hvor foreldrene forut for denne endringen ikke medvirket i samsvar med kravene som oppstilles i den nye bestemmelsen.

Ny § 8-5 fjerde ledd – barnefaglig forsvarlig

UNICEF Norge er ikke enig i departementets forslag til ny § 8-5 fjerde avsnitt. I departementets forslag er det foreslått at fjerde avsnitt skal lyde:

"Ved avveining mot innvandringsregulerende hensyn, skal et avslag være barnefaglig forsvarlig."

UNICEF Norge mener det ikke er behov for å lovfeste et nytt skjønnsmessig vilkår knyttet til utlendingsmyndighetenes behandling av oppholdstillatelse for barn. Denne vurderingens rettslige utgangspunkt følger av Norges forpliktelser etter FNs barnekonvensjon.

Under "Day of General Discussions" 2012 uttalte FNs komité for barnets rettigheter følgende:

"States should make clear in their legislation policy, and practice that the principle of the child's best interest takes priority over migration and policy or other administrative considerations."

Av barnekomiteens diskusjoner påligger det staten en åpenbar forpliktelse til å begrunne eventuelle avslag på oppholdstillatelse i Norge opp mot hensynet til barnets beste. Dette vil etter vår vurdering ikke være begrenset til opphold med bakgrunn i Utlendingsloven § 38, men gitt bestemmelsens skjønnsmessige karakter vil det være ytterligere behov for å understreke henvisningen til barnekonvensjonen i disse sakene.

Det fremgår av høringsnotatet at bakgrunnen for forskriftendringen er å sikre en varig ordning som sikrer sterkere vektlegging av barns situasjon. UNICEF Norge vil i den forbindelse vise til Ot. Prp. Nr. 75 (2006-2007) hvor departementet under punkt 7.6.4 sier at *"Det ville innebære en krenkelse av konvensjonen å legge avgjørende vekt på innvandringsregulerende hensyn dersom dette ikke er forsvarlig ut fra hensynet til barnets beste."*³ Etter vår vurdering er det dermed ingen grunn til å endre forskriftsteksten jf. departementets egne betraktninger om begrunnelsen i vedtakene om barn i Odelstingproposisjonen fra 2007.

UNICEF Norge støtter departementets intensjon om å sikre at hensynet til barnets beste tillegges større vekt, noe som også er i samsvar med FNs Barnekonvensjons regler. UNICEF Norge mener likevel at dette bør skje gjennom en presisering av hvordan hensynet til barnets beste skal vektlegges, og ikke gjennom å innføre et nytt skjønsmessig begrep. Dette vil etter vår vurdering harmonere med barnekonvensjonen. UNICEF Norge anbefaler derfor at siste avsnitt i forslaget til ny § 8-5 fjernes, og at departementet legger frem forslag til forskriftsbestemmelse som legger klarere føringerer knyttet til den vurderingen som må gjøres ved vektingen av barnets beste opp mot andre hensyn.

Gjennom å innføre et nytt skjønsmessig vilkår mener UNICEF Norge det er reell fare for at det skapes ytterligere forvirring rundt hva som er gjenstand for vurdering, og hvordan dette skal vektes i de konkrete sakene.

Ny § 17-1a – Unntak fra vurdering av hensynet til barnets beste

UNICEF Norge vil oppfordre departementet om å fjerne unntaksadgangen i forslaget til ny § 17-1a, om vurderingen av hensynet til barnets beste. Det følger av barnekonvensjonens art. 3 at staten er pålagt å vurdere hensynet til barnets beste i alle handlinger som berører barn. Det fremgår av høringsnotatet at dette eksempelvis kan gjelde i saker som behandles etter Dublin-regelverket, hvor søknaden er antatt grunnløs eller hvor barnets har kortvarig opphold i Norge. UNICEF Norge mener at norske myndigheter ikke kan frasi seg ansvaret for å gjennomføre vurderingen av hensynet til barnets beste i disse sakene, både fordi det vil kunne ha betydning for utfallet, men særlig med bakgrunn i at vurderingen av hensynet til barnets beste er en grunnleggende rettighet i seg selv, noe som barnekomiteen understreket i sin generelle kommentar nr. 14 fra 2013⁴

Dersom departementet har spørsmål til høringsinnspillet kan disse rettes til juridisk rådgiver Ivar Stokkereit på e-post: ivar.stokkereit@unicef.no

Med vennlig hilsen

Bernt G. Apeland
Generalsekretær (sign)

³ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/asd/dok/regpubl/otprp/20062007/otprp-nr-75-2006-2007-7.html?id=474335>

⁴ http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf